

13.5.2003

YM 5/5741/2002

Hämeenlinnan kaupunginhallitus

Viite
Hänvisning

Hämeenlinnan kaupunginhallituksen kirje ympäristöministeriölle 30.5.2002

Asia
Ärende

Hämeenlinnan kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyminen

Hämeenlinnan kaupunki on viitekirjeellä lähettänyt ympäristöministeriöön Hämeenlinnan kansalliselle kaupunkipuistolle laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman maankäyttö- ja rakennuslain 70 §:n mukaista hyväksymistä varten. Suunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa (Kh 15.4.2002 § 21) ja kaupunginvaltuustossa (Kv 20.5.2002 § 5). Päätöksestä ei ole valitettu. Suunnitelma on valmisteltu yhteistyössä Hämeen ympäristökeskuksen kanssa.

Ympäristöministeriö katsoo, että hoito- ja käyttösuunnitelmaa on valmisteltu avoimesti ja riittävässä vuorovaikutuksessa niiden tahojen kanssa, joiden oloihin suunnitelman toteuttaminen saattaa vaikuttaa. Siitä on pyydetty kahdessa eri luonnosvaiheessa lausunnot asianomaisilta viranomaistahoilta, kansallisen kaupunkipuiston maa- ja rakennuskiinteistöjen omistaja- ja haltijatahoilta sekä alueella toimijoilta. Lisäksi suunnitelmaluonnoksia on käsitelty kaupungin, Hämeen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön välisissä epävirallisissa viranomaisneuvotteluissa. Kaupunkilaisten osallisuudesta on huolehdittu myös riittävästi. Kaavaillut aluekohtaiset tavoitteet ovat mm. olleet näyttelynä kaupunkilaisten nähtävillä ja kommentoitavissa kaupungin palvelupiste Kastellissa.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on sopusoinnussa ympäristöministeriön 10. tammikuuta 2001 Hämeenlinnan kansallisesta kaupunkipuistosta tekemän perustamispäätöksen (n:o 1/5541/2000) kanssa. Siinä esitetyt toimenpiteet tukevat myös valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamista erityisesti valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen sekä osin myös Vanajanlaakson ja Aulangon valtakunnallisen maisema-alueen osalta. Esitetyistä toimenpiteistä ei ole odotettavissa sellaista välitöntä tai välillistä haittaa niille luontodirektii-

vin luontotyypeille tai luonto- ja lintudirektiivin lajeille, joiden perusteella kansallisessa kaupunkipuistossa olevat Natura 2000 -alueet on otettu mukaan valtioneuvoston 20.8.1998 tekemään päätökseen Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotuksen hyväksymisestä. Näin ollen luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua Natura-arviointia ei ole ollut tarpeen tehdä.

Suunnitelmassa kansallisen kaupunkipuiston hoidon keskeiset tavoitteet on asetettu osa-alueittain. Menettelytapa on selkeä sekä suunnitelmaa käytännössä toteuttavien eri hallintokuntien että kansallisen kaupunkipuiston toimijoiden ja kaupunkilaisten kannalta. Selkeä osa-alueittainen tavoitteenasetanta on omiaan vähentämään tulkinnanvaraisuutta ja sitä kautta myös mahdollisia ristiriitoja suunnitelman toteuttamisvaiheessa.

Toteutuessaan suunnitelma edistää kansallisen kaupunkipuiston kehittämistä Hämeenlinnalaisten yhteisenä ulkoisena olohuoneena ja korostaa niitä erityispiirteitä, joiden perusteella kansallinen kaupunkipuisto on Hämeenlinnaan perustettu. Siinä ehdotetut toimenpiteet lisäävät kaupungin keskustan ja Aulangon välistä vuorovaikutusta sekä tekevät alueesta yhtenäisin periaattein hoidettavan ja kehitettävän historiallisen kaupunkimaiseman. Kansallisesti erityisen merkittäviä ovat ne hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet, joiden avulla ennen kaikkea Ojoisten latokartano, mutta myös Linnan-kasarnit ja Kaupunginpuisto eli Parkki ehdotetaan liitettäväksi osaksi Hämeen historiallisen linnan maisemakokonaisuutta. Hoito- ja käyttösuunnitelmaa toteuttamalla vaalitaan ja jatketaan sitä fyysisen ympäristön muokkausta tai kaunistamistyötä, johon Birger Jaarli, C. O. Rehbinder, Hugo Standertskiöld ja vuonna 1904 perustettu puistovaliokunta ovat jättäneet näkyvimmit jälkensä.

Kaikki tämä mukaan lukien opastuksen ja palveluiden parantaminen lisäävät olennaisesti kaupunkilaisten virkistysmahdollisuuksia keskustassa ja keskustan tuntumassa sekä mahdollisuuksia parantaa omaa kotiseututuntemustaan. Lisäksi se tarjoaa matkailun kehittämiseksi aiempaa laajempaa, kaupungin luontaisiin vetovoimatekijöihin - historiaan, monimuotoiseen puistokulttuuriin ja kaupunkiluontoon sekä kansallis- ja matkailumaisemaan - perustuvat puitteet.

Hoito- ja käyttösuunnitelman lopussa on tarkasteltu kansallisen kaupunkipuiston laajentamismahdollisuuksia. Suunnitelman hyväksymisprosessin aikana Hämeenlinnan kaupunki on jättänyt ministeriölle laajentamishakemuksen Aulangon alueiden osalta. Ympäristöministeriö kannustaa kaupunkia jatkamaan valmistelua myös Aulangonniemellä sekä erityisesti Miemalan-Vanajankirkon- Norjanmäen- Hattelmalan-, Ahveniston- ja Vuorentaanharjujen osalta. Laajennus lisää olennaisesti kansallisen kaupunkipuiston luonnon monimuotoisuutta sekä toisi sen piiriin merkittäviä uusia geologisia, kulttuurisia sekä maisemallisia elementtejä. Näin laajennettuna Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto muodostaisi yhdessä Vanajaveden laakson ja Aulangon sekä Hämeen härkätien valtakunnallisten maisema-alueiden kanssa Suomessa ainutlaatuisen laajan ja monimuotoisen historiallisen maisemakokonaisuuden.

Ympäristöministeriö katsoo, että Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeen ympäristökeskuksen yhdessä Suomen ensimmäiselle kansalliselle kaupunkipuistolle laatima hoito- ja käyttösuunnitelma täyttää erinomaisesti tehtävänsä

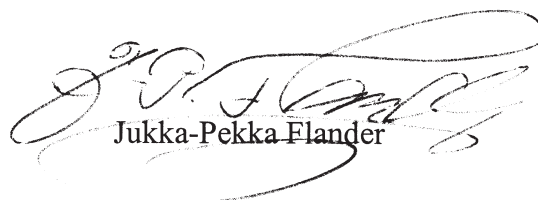
sen hoitoa ja kehittämistä edistävänä asiakirjana. Ympäristöministeriö hyväksyy mainitun suunnitelman maankäyttö- ja rakennuslain 70 §:n nojalla sellaisena kuin se on viitekirjeen liitteenä.

Ympäristöministeri

Jan-Erik Enestam

Ylitarkastaja

Jukka-Pekka Flander

LIITTEENÄ

Hämeenlinnan kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

TIEDOKSI

Ylijohtaja Pekka Kangas, YM
Rakennusneuvos Matti Vatiilo, YM
Hallitusneuvos Auvo Haapanala, YM
Luonnonsuojelujohtaja Ilkka Heikkinen, YM

Hämeen ympäristökeskus
Hämeen liitto
Hattulan kunta
Rengon kunta
Lopen kunta
Tammelan kunta